

og Redskaber, Midler til at naa dette Maal. Naar man husker paa, at dette er Sagens Udvikling, vil man let forstaa, at det er den samme Tone og Aand, som gik gennem England i den første Halvdel af Aarhundredet, da den moderne Industri rigtig tog Fart. Vi have i lange Tider været glade ved ikke at kende den, men vi ere efterhaanden komne til at gøre Bekendtskab med den. Der er en betydelig Forskel i den Maade, hvorpaa vore ældre Haandværksmestre stille sig over for deres Arbejdere, og den Maade, hvorpaa vore ny Aktieselskabers Direktører stille sig over for dem. Derfor er det endnu mere nødvendigt end tidligere at faa lovgivet paa det her omhandlede Omraade.

Dette Forslag gør jo, som jeg før nævnte, kun et halvt Skridt. Nu hørte jeg meget vel af det ærede Medlem for Kjøbenhavns 4de Valgkreds (Philipsen), at man maatte her resignere, hvis man var Lovens Ven, og at det var uheldigt at stille for store Krav til denne Lov, naar man ønskede at den skulde gaa igennem. Til Trods herfor vil jeg dog sige, at det efter min Mening er endnu uheldigere, naar man lovgiver paa et saa vigtigt Omraade som dette, da at undlade at gøre opmærksom paa de Mangler, der ere ved Forslaget, at undlade at gøre opmærksom paa, hvilke andre Omraader der burde høre ind under Loven, og til hvilke Omraader Forslaget overhovedet skulde have været udvidet. Man fremkalder ellers let den Forestilling, at uden for det Omraade, Lovforslaget behandler, er der Fred og ingen Fare, og at, naar man først faar dette, kan man rolig slaa sig til Taals med, at Forholdene nu ere saa gode, som de burde være. Det tror jeg i øvrigt ikke er det ærede Medlems Mening, men jeg finder i Modsætning til ham Anledning til at mene, at man her ogsaa skal pege paa, hvad man ønsker. Et andet Spørgsmaal bliver, hvad man for nærværende Tid vil kunne faa gennemført. Som jeg nævnte, beskytter man Kvinder, Børn og unge Mennesker i Industrien, men i Landbrug, Skovbrug, Fiskeri og Søfart ere de ganske ubeskyttede. Jeg maa fra mit Synspunkt naturligvis være meget tilfreds, for saa vidt som den højtærede Minister i sit Forslag har optaget en Bestemmelse om, at Kvinder ikke maa arbejde mere end 10 Timer om Dagen, og hvis jeg ellers har forstaaet § 5 rigtig, ville de kun faa 9 effektive Arbejdstimer om Dagen. Jeg har været meget tilfreds med denne Anerkendelse af Princippet om en Normalarbejds-

dag. Den højtærede Indenrigsminister har paa et tidligere Tidspunkt og i en anden Stilling her i Salen været en meget hæftig Bekæmper af Forslaget om en 8 Timers Normalarbejdsdag for voksne, men nu er han dog, saa vidt jeg kan se, gaaet til en Normalarbejdsdag paa 9 Timer for voksne Kvinder, og det er jo saa muligt, at der ogsaa hos ham kan fremkomme den Anskuelse, at det ogsaa kan være forsvarligt at gaa til det samme for voksne Mænd. Men hvad jeg i særlig Grad maa anke over er dette, at man har holdt særlig Landbrug, Skovbrug og Fiskeri ganske ude fra den Beskyttelse, Lovforslaget tilsigter at give Kvinder, Børn og unge Mennesker. Endvidere er det ogsaa vanskeligt at se, hvorfor man siger i Lovforslagets § 1: „Arbejde i Fabrikker eller saadanne Værksteder, hvor Arbejdet drives paa fabrikmæssig Maade samt i enhver anden Haandværks- og Industrivirksomhed, i hvilken samtidig og regelmæssig et større Antal Arbejdere beskæftiges enten udelukkende eller væsentlig i overdækkede Rum uden for deres Hjem, er et under Indenrigsministeren henlagt Fabriktilsyn undergivet.“ Man forstaaer ikke, hvorfor man har taget Fabrikker og haandværksmæssige Virksomheder med, for saa vidt Arbejdet væsentlig udføres i overdækkede Rum, medens man ganske lader denne Beskyttelse for unge Mennesker og Børn ude af Betragtning, naar der er Tale om Bygnings-, Bro-, Vej-, Inddæmningsarbejde, Jærnbanebygning o. s. v. Der beskæftiges jo ogsaa unge Mennesker. Og naar man kommer længere hen i Lovforslaget, hvor der er Tale om de Foranstaltninger, som skulde træffes baade for voksne og de øvrige Arbejdere med Hensyn til at skaffe dem Spiselokaler og Opvarmning, maa man sige, at der var der i langt højere Grad Grund til at tænke paa Udearbejdere, paa at skaffe de dermed beskæftigede et Sted at ty hen til, naar de indtage deres Maaltider. Noget saadant er der ikke tænkt paa, og noget saadant kan, saa vidt jeg kan se, ikke komme ind i Loven.

Der er endvidere i denne Lov for langt, at man skal begrænse sig til selve Industrien, og dernæst giver man — hvad der passer ind i de to andre Stykker af § 1 — en Bemyndigelse til, dels ved kongelig Anordning at indskrænke Børnearbejdet inden for andre bestemte Arter af Næringsvirksomhed, og dels ved Politivedtægter at kunne forbyde Børns og unge Menneskers Virksomhed paa Beværtningssteder. Man har ikke taget Sigte paa et andet og for